

Dosarul nr. 2r-158/21

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) G. Manoli

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, D. Dulghieru, I. Cotruță

DECIZIE

3 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de avocatul Tatiana Lazovscaia în numele și interesele Snejanei Anestiadi,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale Române Chișinău SA împotriva lui Ruslan Cucută și Snejana Anestiadi cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată

și cererea reconvențională depusă de Ruslan Cucută împotriva Băncii Comerciale Române Chișinău SA cu privire la declararea nulă a contractului de credit,

împotriva încheierii din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 22 februarie 2019, „BCR Chișinău” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ruslan Cucută și Snejana Anestiadi cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 11 decembrie 2019, avocatul Daniliuc Nicolae în interesele lui Cucută Ruslan, a depus acțiune reconvențională împotriva „BCR Chișinău” SA.

Prin hotărârea din 23 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de „BCR Chișinău” SA împotriva lui Cucută Ruslan și Anestiadi Snejana.

S-a încasat în mod solidar de la Ruslan Cucută și Snejana Anestiadi, în beneficiul „BCR Chișinău” SA suma de 292 217,31 de lei, cu titlu de datorie la contractul de credit, suma de 27 282,01 lei cu titlu de dobândă convenită în contractul de credit; suma de 317,72 de lei, cu titlu de dobândă majorată convenită în contractul de credit; suma de 2 512,92 de lei, cu titlu de comision de gestiune lunar convenit în contractul de credit.

S-a transmis silit din posesia lui Ruslan Cucută și Snejana Anistiadi, în posesia „BCR Chișinău” SA bunul imobil ipotecat și anume apartamentul nr. 3, cu nr. cadastral xxxxx, situat în mun. Chișinău, str. xxxxx, pentru a fi vândut unei terțe persoane.

S-a explicat părților în proces că mijloacele obținute din vânzarea bunului ipotecat, urmează a fi distribuite în conformitate cu prevederile Codului civil.

S-a evacuat silit Ruslan Cucută și Snejana Anistiadi, precum și toate bunurile din bunul imobil ipotecat și anume apartamentul nr. 3, cu nr. cadastral xxxxx, situat în mun. Chișinău, str. xxxxx, din momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

S-a încasat în mod solidar de la Ruslan Cucută și Snejana Anistiadi, în beneficiul „BCR Chișinău” SA taxa de stat în mărime de 9 669,89 de lei, achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

S-a respins cererea reconvențională semnată de către avocatul Nicolae Daniliuc în interesele lui Ruslan Cucută împotriva „BCR Chișinău” SA cu privire la declararea nulă a contractului de credit, ca fiind neîntemeiată.

La 8 mai 2020, avocatul Nicolae Daniliuc în interesele lui Cucută Ruslan a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, fără a anexa dovada de achitare a taxei de stat. Concomitent a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

La 2 iunie 2020, avocatul Lozovscaia Tatiana în interesele Snejanei Anistiadi a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, fără a anexa dovada de achitare a taxei de stat.

Prin încheierea din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea avocatului Nicolae Daniliuc în interesele lui Ruslan Cucută cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului.

Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de avocatul Nicolae Daniliuc în interesele lui Ruslan Cucută și cererii de apel declarate de avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele lui Snejana Anistiadi, oferind apelanților un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat, în cuantum de câte 15 271,79 de lei, fiecare apelant.

La 26 octombrie 2020, avocatul Nicolae Daniliuc în interesele lui Ruslan Cucută a depus cerere de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în sumă de 6 874 de lei, concomitent invocând că instanța de apel a greșit la calcularea taxei de stat în apel întrucât Ruslan Cucută este consumator al serviciilor de acordare a creditului și cade sub incidența art. 31 alin.(2) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor.

La 29 octombrie 2020, avocatul Lozovscaia Tatiana în interesele Snejanei Anistiadi, a depus cerere prin care a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat.

La 30 octombrie 2020, prin intermediul poștei electronice avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele Snejanei Anistiadi, a depus cerere de apel motivată.

Prin încheierea din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea avocatului Tatiana Lozovscaia în interesele Snejanei Anistiadi cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru declararea apelului.

Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Nicolae Daniliuc în interesele lui Ruslan Cucută și cererii de apel depuse de avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele Snejanei Anistiadi, oferind apelanților un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, de către Snejana Anistiadi bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 15 271,79 de lei și de către Ruslan Cucută diferența taxei de stat rămase neachitate în mărime de 8 397,39 de lei.

La 16 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele Snejanei Anistiadi, a depus cerere prin care a solicitat acordarea unui termen suplimentar de 7 zile pentru înlăturarea neajunsurilor din încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2020.

Prin încheierea din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea avocatului Tatiana Lozovscaia în interesele Snejanei Anistiadi cu privire la acordarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor din încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2020, oferind apelantului Snejana Anistiadi un termen rezonabil de 7 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 15 271,79 de lei.

Prin încheierea din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele Snejanei Anistiadi împotriva hotărârii din 23 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

La 8 februarie 2021, prin intermediul poștei (f.d. 222) avocatul Tatiana Lazovscaia în numele și interesele Snejanei Anestiadi, a declarat recurs împotriva încheierii din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Reprezentantul recurente, avocatul Tatiana Lazovscaia, a reiterat circumstanțele cauzei menționând că prin derogare de la art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța, în conformitate cu art. 6 §1 din Convenția Europeană și jurisprudența CtEDO, avea posibilitatea să acorde facilitate de scutire de la plata taxei de stat.

Principiile generale stabilite în jurisprudența constantă a Curții cu privire la accesul la o instanță în sensul art.6 §1 CEDO, în special, la cerința de a plăti taxa pentru examinarea cauzelor judiciare.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii din 12 ianuarie 2021 a fost recepționată de reprezentantul recurente Snejana Anistiadi, avocatului Tatiana Lazovscaia, la 22 ianuarie 2021 (f.d. 213), iar cererea de recurs a fost depusă la 8 februarie 2021 (f.d. 222), în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede că, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 83 din Codul de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) și lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 3 decembrie 1992, tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cantumuri pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil în mărime de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice.

Pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat este de 75% din taxa ce urmează a plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculate din suma contestată.

Conform art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

După cum rezultă din actele cauzei, la 23 martie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a emis hotărârea.

Pârâții Ruslan Cucută și Snejana Anistiadi, fiind reprezentanți de avocați, au depus cereri de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea avocatului Daniliuc Nicolae în interesele lui Cucută Ruslan privind scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului. Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de avocatul Daniliuc Nicolae în interesele lui Cucută Ruslan și cererii de apel declarate de avocatul Lozovscaia Tatiana în interesele Snejanei Anistiadi, oferind apelanților un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri pentru a depune cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat, în cuantum de câte 15 271,79 de lei fiecare apelant. (f.d.143-148)

La 29 octombrie 2020, avocatul Lozovscaia Tatiana în interesele Snejanei Anistiadi, a depus cerere prin care a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat în conformitate cu art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, invocând că Snejana Anistiadi nu are posibilitatea de a achita taxa de stat.

Ulterior, la 30 octombrie 2020, prin intermediul poștei electronice, avocatul Lozovscaia Tatiana, a depus cerere de apel motivată.

Prin încheierea din 19 noiembrie 2020, a Curtea de Apel Chișinău, a respins cererea avocatului Tatiana Lozovscaia cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru declararea apelului. Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de avocatul Nicolae Daniliuc în interesele lui Ruslan Cucută și cererii de apel declarate de avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele Snejanei Anistiadi, oferind apelanților un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea bonului de plată a taxei de stat de către Snejana Anistiadi în cuantum de 15 271,79 de lei și de către Ruslan Cucută diferența taxei de stat rămase neachitate în mărime de 8 397,39 de lei. (f.d.184-189)

Prin cererea din 16 decembrie 2020, avocatul Lozovscaia Tatiana, a solicitat acordarea unui termen suplimentar de 7 zile pentru înlăturarea neajunsurilor din încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2020. (f.d.195-196)

Prin încheierea din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea avocatului Lozovscaia Tatiana privind acordarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor și s-a oferit apelantei un termen rezonabil de 7 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 15 271,79 de lei.

S-a comunicat apelantei despre consecințele neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă. (f.d. 197-200)

Prin încheierea din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele Snejanei Anistiadi împotriva hotărârii din 23 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă. (f.d. 204-209)

Așadar, în circumstanțele stabilite, Colegiul reține că instanța de apel întemeiat a restituit cerere de apel depusă de avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele Snejanei Anistiadi, pe motiv că nu a înlăturat neajunsurile în termenul limită stabilit prin încheierea din 5 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Or, apelanta avea obligația și a dispus de suficient timp pentru a întreprinde toate măsurile în vederea executării indicațiilor stabilite în încheierea instanței de apel din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis cererea reprezentantului ei, privind acordarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor menționate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2020, și anume prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat.

Respectiv, apelanta Snejana Anistiadi avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit apelanta Snejana Anistiadi nu a prezentat instanței de apel dovada de achitare a taxei de stat, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele Snejanei Anistiadi și de a menține încheierea din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele Snejanei Anistiadi.

Se menține încheierea din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale Române Chișinău SA împotriva lui Ruslan Cucută și Snejana Anistiadi cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de Ruslan Cucută împotriva Băncii Comerciale Române Chișinău SA cu privire la declararea nulă a contractului de credit.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu